

Referat Referencegruppemøde 1. feb. 2017

Deltagere: Erik Trøigaard, Jens-Henrik Andersen, Michael Kruse, Malcolm Hinrichs (indtil 20.15), Michael Loft, Jane Christoffersen (indtil kl. 19.45), Jackie Stenderup, Freddie Larsen, Poul Erik Olsgaard, Birgit Litrup.

Referent: Naja Habermann

1) **Gennemgang af nye vedtægter for Verdensarv Stevns, oplæg af bestyrelsesmedlem i VS Jens Carl Jørgensen**

Michael Loft og Michael Kruse spurgte om lov til at optage JCs oplæg –dette var han indforstået med.

Oplægget bliver ligeledes rundsendt skriftligt efter mødet (vedhæftet dette referat).

Verdensarvsorganisationen blev evalueret i efteråret 2016, med assistance fra COWI. Evalueringen pegede på bredere forankring, bl.a. for at sikre legitimitet. Det betød bl.a. udvidelse af bestyrelsen fra 3 personer til 10 personer og at vedtægterne blev revideret.

Vigtigste ændringer i vedtægterne: De to referencegrupper skal høres i alle vigtige beslutninger, og generalforsamlingen skal være offentlig, og alle borgere har taleret.

Kun medlemmerne (Stevns kommune, Østsjælland Museum og Stevns Turistforening (de tre stiftere) og nu Stevns Erhvervsråd) har stemmeret til generalforsamling. Stifterne må skifte deres medlemmer som de vil, de øvrige sidder for et år af gangen. Alle bestyrelsesmedlemmer har stemmeret ved bestyrelsesmøderne.

Alle vedtægtsændringer skal godkendes af kommunalbestyrelsen i Stevns Kommune.

De to referencegrupper (lokal og geologisk) indstilles af sekretariatet og godkendes af bestyrelsen. Referencegrupperne er et forsøg, som er ved at blive evalueret. Der var ønske fra referencegruppen om at pladserne i gruppen blev valgt demokratisk, fx så lodsejerne fik én plads og selv stemte om hvem de ville sende, ligesom naturinteresserne, borgerforeningerne osv. fik hver en plads.

Pt. arbejdes der på at udarbejde klare forretningsordener for bestyrelse, referencegrupper, Verdensarvsråd osv.

De reviderede vedtægter skal tilrettes for småfejl (rettelser vedhæftet dette referat).

Kommentarer/ spørgsmål

Hvorfor er kun stifterne stemmeberettigede ved generalforsamlingen? Medlemmerne af foreningen har stemmeret på generalforsamlingen – ligesom i enhver anden forening. Det atypiske er blot her, at der pt. kun er fire medlemmer af foreningen.

Hvis godsejeren i sin tid blev inviteret med i bestyrelsen, var det så ikke en mulighed for at have en lodsejerrepræsentant med i bestyrelsen? Det er der også – både kommunen og museet ejer jord langs klinten.

Sproglig kommentar omkring betydning af begrebet lodsejer (opfattes godsejeren fx som lodsejer?). Gruppen bruger oftest begrebet om dem der er direkte påvirket, dvs. bosiddende i bufferzonen og funktionel bufferzone.

JCJ oplyste at han som jurist bruger ordet i betydningen: person (eller institution) som ejer en jordlod (fra Den danske Ordbog på nettet)

Udpegning af deltagere referencegruppen er problematisk, forslag om at fx 'naturen' vælger deres eget medlem etc.

Der er færre i RG nu fordi lodsejerne føler sig kørt over. Svar: Vi lytter og har givet referencegruppen en plads i bestyrelsen samt høringsret ved væsentlige beslutninger.

Problem at medlemmerne i Referencegruppen ikke er 'rigtige' repræsentanter for fx foreningerne.

Hvorfor har man ikke involveret Naturstyrelsen og DN i Verdensarvsrådet som fx Vadehavet? Det vil styrke organisationens robusthed.

Det skurrer i ørerne at 'dem der betaler' kan få plads i bestyrelsen. Dette stammer fra den tid hvor foreningen skulle stå for byggeriet af besøgscentret, idet der skulle være mulighed for at optage fx en fond som medlem, hvis dette var betingelsen for at yde tilskud.

Der mangler repræsentation af en eller flere folkelige foreninger i bestyrelsen, der har en aktie i verdensarven. Det kunne dog ikke nås til enighed om hvilken forening det i så fald skulle være.

Forslag om at man reviderer vedtægterne igen, så de er i overensstemmelse med UNESCOs principper om co-management – direkte repræsentation i bestyrelsen af direkte påvirkede lodsejere. Det vil fjerne en masse konflikter fra referencegruppen.

Har vi en lodsejerforening der dækker alle lodsejere ved klinten? Hvorfor er ikke alle lodsejere inviteret med i foreningen? Det er nødvendigt med en åben forening for **alle** lodsejere, hvis den skal kunne involveres i verdensarvsarbejdet. Dette var der forståelse for. Forslag om at invitere alle lodsejere til at stemme demokratisk om repræsentant til bestyrelsen.

Verdensarvsorganisationen er fortsat under udvikling, vi bliver klogere og retter til. JCJ stiller sig gerne til rådighed.

Det er vigtigt at alle har en mulighed for at deltage, ikke "os eller dem".

Der kommer en revurdering af referencegruppen fra bestyrelsens side i løbet af foråret.

Hvorfor stopper folk i referencegruppen? Nogle føler at gruppens arbejde ikke har reel betydning for verdensarvsarbejdet. Andre mener at der er for mange konflikter, især omkring fredningen.

Forslag om to referencegrupper og to repræsentanter i bestyrelsen, én for lodsejerne og én for det øvrige Stevns.

”Vi der er knyttet fysisk til verdensarven, føler et ansvar for (at involvere os i) verdensarven”.

Processen omkring optagelsen på verdensarvslisten var forbilledlig i forhold til lokalt engagement, hvis vi får videreført det gode samarbejde, kan vi blive forbillede for resten af verden.

2) Revideret forvaltningsplan 2017-2020

Udkastet fra forvaltningen blev diskuteret.

Proces: Forvaltningsplanen er godkendt af Natur- Fritids- og Kulturudvalget, skal behandles i Verdensarv Stevns bestyrelse d. 7.2., til høring i Verdensarvsrådet og Slots- og Kulturstyrelsen og efter planen godkendes endeligt af kommunalbestyrelsen i Stevns Kommune d. 30.3.

Referencegruppen ønskede at nedsætte en hurtigt arbejdende arbejdsgruppe, som kunne komme med mere dybdegående feedback. Dette er i orden med forvaltningen, hvis man melder tilbage indenfor 2-3 uger.

Udkastet er godt fordi:

- Det behandler Geologien (beskyttelse heraf), den levende natur, adgang, erhverv, sikkerhed
- Indeholder et forslag til 'trafiklys' vurdering af aktiviteter langs klinten (men der mangler en præcisering omkring fx store arrangementer som Ironman osv.).
- Den indeholder afsnit om kulturhistorien ved klinten

Udkastet er mindre godt fordi:

- Der er fejl i geologibaggrundsafsnittet omkring dannelsen af klinteprofilet
- Der mangler omtale/hensyntagen til vandrefalken
- Markfirbenet ikke er nok beskrevet (der henvises til grundig beskrivelse i fodnoter)
- Afsnittet om den levende natur er blevet beskåret for meget
- Der er for meget fokus på geologien
- Der bliver et juridisk problem ved at have en trykt godkendt version og en digital version der tilrettes løbende
- Fredningsforslaget og forvaltningsplanen består af mange af de samme tekster.
- At den dyrkningsfri bræmme er gået fra at være 'kan' til 'skal' etableres og fra 20 m til 25 m –kæmpe konfliktpotentiale (vil blive rettet til 20 m jf. gældende kommunal naturpolitik)
- Planen angiver at der skal være adgang til trampestien flere steder fra offentlig vej
- Der bliver et juridisk problem ved at revidere forvaltningsplanen løbende mens fredningssagen pågår
- At forvaltningsplanen ikke skal i offentlig høring i 8 uger som forvaltningsplanen i 2011

Forslag:

- At der indføres adgangs/tidsbegrænsning for hvornår fx større grupper må færdes på trampestien om natten

- Forlæng gældende forvaltningsplan til fredningssagen er afsluttet.
- Ønske om at større arrangementer på trampestien skal til høring hos de berørte lodsejere, før kommunen godkender dem (fx Ironman).
- Beskriv hvilke kommercielle aktiviteter der kan tillades i området og under hvilke forudsætninger. Fx max. deltagerantal 30 personer. Brug evt. gældende lovgivning i Naturbeskyttelsesloven som rettesnor.
- Vigtigt at have en offentlig kendt fast struktur omkring arbejdet og beslutningerne omkring verdensarven, og at denne respekteres af alle involverede
- Der er behov for flere forbudsskilte mod cykling på trampestien, problemet er stadig stort
- Skal vi ikke arbejde videre med idéen om at have ambassadører for klinten, fx partnere, certificerede guider og 'venner' af klinten
- Det er ekstremt vigtigt fortsat at høre og involvere alle parter for at sikre opbakningen til projektet.